

Eduskunnan ympäristövaliokunta

Kuuleminen: HE 91/2026 vp

Minna Ojanperä, johtava asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

minna.ojanpera@ek.fi

EK:n pääviestit luonnonsuojelulain muuttamiseen

 Elinkeinoelämän
keskusliitto

EK ehdottaa, että 104 a § 2. momenttia muutetaan

104 a §

Luontoteko

Maanomistajan 103 §:n mukaisesti luonnonarvoja lisäävillä toimenpiteillä tuotettavia luonnonarvoja voidaan käyttää luontotekona vapaaehtoiseen luontovastuullisuuden osoittamiseen.

Tuotettavien luonnonarvojen oikeudenhaltija voi hakea Lupa- ja valvontavirastolta päätöstä luontoteon hyväksymisestä. ~~Jos hakija on sellainen kirjanpitolain (1336/1997) 7 luvun 1 §:ssä tarkoitettu kestävyysraportointivelvollinen hakija, jonka toiminnalla on merkittäviä biodiversiteettivaikutuksia, päätöksen edellytyksenä on, että se on kestävyysraportoinnissaan osoittanut välttävänsä ja minimoivansa sekä mahdollisuuksien mukaan hyvittäneensä toiminnassaan luonnonarvoille aiheutuvia haittoja.~~ Lupa- ja valvontaviraston on päätöksessä kiellettävä luonnonarvojen tuottamisalueen luonnonarvojen hävittäminen ja heikentäminen ja määriteltävä luonnonarvojen tuottamisalueen rajat. Kielto tulee voimaan, kun päätös on annettu tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu päätös on voimassa valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä. Päätöksestä on lisäksi tehtävä merkintä kiinteistörekisteriin.

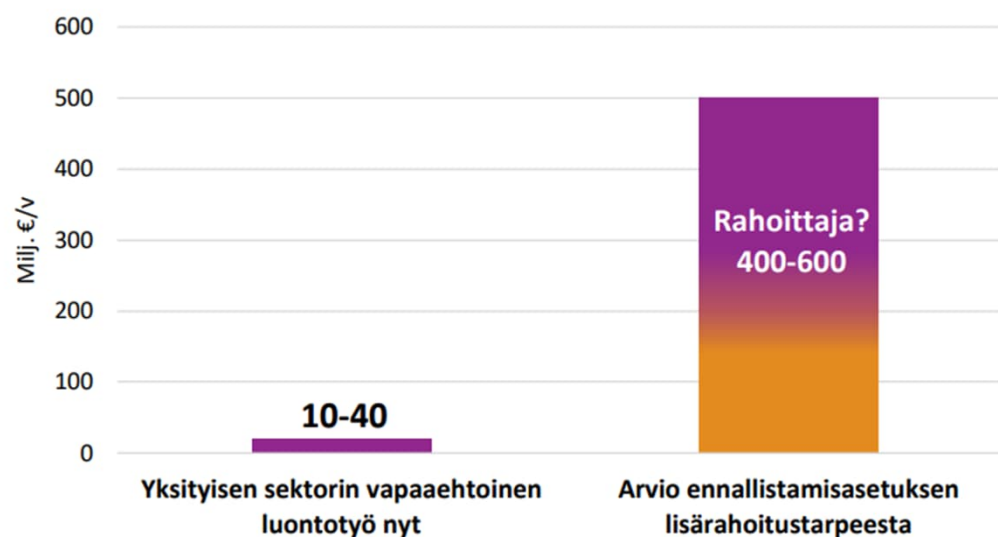
Perustelut

- EK huomauttaa, että lakiesityksen lausuntokierros oli suppea – ei mahdollisuutta lausua varsinaisista pykäläehdotuksista perusteluineen.
- Suurin ongelma liittyy lieventämishierarkiaan, jonka myötä muodostuisi luontotekojen kynnys kestävyysraportointivelvollisille yrityksille
 - Epäjohdonmukaisuus kestävyysraportointidirektiiviin: luontovaikutusten **olennaisuus** vaihtelee yrityksen liiketoiminnan ja tilikausien perusteella, ei ajallista tai asiallista yhteyttä lieventämishierarkiaan, joka pohjautuu luontovaikutuksiin
 - Tarpeettoman raskas hallinnollinen taakka vapaaehtoiselle luontovastuuta osoittavalle teolle, ulottuu myös maanomistajiin ja välittäjäorganisaatioihin
 - Paljon epäselvyyksiä ja tulkinnanvaraisuuksia käytännön soveltamistilanteisiin

Miksi yhä useammat yritykset ovat kiinnostuneita luonnon monimuotoisuuden turvaamisesta?

- **Riskienhallinta** on yritysten perusarkea – pitkän aikavälin liiketoimintatariskeistä merkittävä osa liittyy ilmastonmuutokseen, luontokatoon ja saastumiseen (Maailman talousfoorumi)
- **Sijoittajilta** ja **kuluttajilta** tulevat vaatimukset
- **Enemmän sääntelyä biodiversiteettiä koskien**, lainsäädännön vaatimuksiin reagoiminen
- Liiketoiminnan **hyväksyttävyys**
- Luontokysymysten nouseminen ilmastokysymysten rinnalle yritysten **vastuullisuusohjelmissa**
- Kestävyysskriisien ratkaisuun tarvitaan kaikkia, myös yrityksiä

Mihin yksityistä rahoitusta tarvitaan?

Kuva 15. Ennallistamisasetuksen tavoitteiden kustannukset suhteessa nykyiseen yksityisen sektorin rahoitukseen. Yksityisen sektorin rahoitusmäärä perustuu tämän selvityksen laskelmiin. Euroopan komissio on arvioinut ennallistamisasetuksen vuosittaisiksi kustannuksiksi Suomelle noin 930 miljoonaa. Arviot kustannuksista tarkentuvat kansallisen ennallistamissuunnitelman laadinnan ja asetuksen toimeenpanon aikana.

Lähde: Yksityisen sektorin mahdollisuudet ja esteet ennallistamisen rahoittamiselle. Tapion raportteja nro 86. 27.2.2026. <https://tapio.fi/wp-content/uploads/2026/02/Yksityisen-sektorin-mahdollisuudet-ja-esteet-ennallistamisen-rahoittamiselle-Loppuraportti.pdf>

Luonnonarvomarkkinoiden vauhdittamisessa ei olla lähelläkään maalia

- **Luonnonarvomarkkinat ovat yhteiskuntapoliittinen innovaatio ja uudenlainen keino tarttua luonnonsuojelutoimiin – ei ole syytä luoda yksityisen rahoituksen esteitä varsinkaan vallitsevassa julkisen talouden tilanteessa**
- Vaikka yrityksillä on kiinnostusta luonnonarvomarkkinoihin, ne ovat **vain yksi työkalu** - julkisella sektorilla edelleen merkittävä rooli
- Yritykset tunnistavat **paljon kehitystyötä**: pilotteja, hyvien käytäntöjen jakamista, ekologisen kompensatioprosessin sujuvoittamista, kustannustehokkuutta, tulisiko mekanisme koordinaa vain suojelua erityisesti vaativiin kohteisiin?
- EK:n liittoyhteisössä on yrityksiä, jotka näkevät **uusia liiketoimintamahdollisuuksia** luontoarvojen tuottamisessa esimerkiksi rakennetussa ympäristössä

Elinkeinoelämän
keskusliitto